

1. Derivera

(E_p)

- a) $f = \sin(5x)$
- b) $g = \cos(x^2)$
- c) $h = 5 \cdot (1-3x)^4$
- d) $i = (3+x^4)^3$

1a) $f' = \cos(5x) \cdot 5$ ← Inre derivata

1b) $g' = -\sin(x^2) \cdot 2x$ ← Inre derivata

1c) $h = 5 \cdot 4 \cdot (1-3x)^3 \cdot (-3)$ ← Inre derivata
 $= -60 \cdot (1-3x)^3$

1d) $i' = 3 \cdot (3+x^4)^2 \cdot 4x^3$ ← Inre derivata
 $= 12x^3 \cdot (3+x^4)^2$

3. För den sammansatta funktionen $f = (5+ax)^2$ gäller att $f' = 8 \cdot (5+ax)$. Bestäm konstanten a

(E_{pl})

3 Börja med att derivera enl. kedjeregeln:

$$f = (5+ax)^2 = (\quad)^2$$

$$f' = 2 \cdot (5+ax)^1 \cdot a = 2a \cdot (5+ax)$$

Jämför sedan med det givna svaret:

Enligt oss: $f' = 2a(5+ax)$

Enligt uppgiften $f' = 8(5+ax)$

Detta ger: $2a = 8 \Rightarrow a = 4$

2. En av de nedanstående funktionerna A, B och C kan betraktas som en sammansatt funktion

Avgör vilken det är och bestäm dess derivatafunktion

(E_a, E_p)

- A: $5 \cdot \sin(x)$
- B: $e^x \cdot \sin(x)$
- C: $e^{\sin x}$

2) Sammansatt funktion är C:
 Yttre funktion $e^{(\quad)}$ och inre $\sin(\quad)$
 $f = e^{\sin x}$
 $f' = e^{\sin x} \cdot \cos x$

4. Derivera

(C_p)

- a) $f = \sin^3(x)$
- b) $g = \frac{(2-x^2)^3}{3}$
- c) $h = \sqrt{\cos(x)}$

4a) $f = \sin^3(x) = (\sin(x))^3$ ← betyde eg $(\sin(x))$
 $f' = 3 \cdot (\sin(x))^2 \cdot \cos(x)$
 $= 3 \cdot \sin^2 x \cdot \cos x$

4b) $g = \frac{(2-x^2)^3}{3} = \frac{1}{3} \cdot (2-x^2)^3 = \frac{1}{3} \cdot (\quad)^3$

$$g' = \frac{1}{3} \cdot 3 \cdot (2-x^2)^2 \cdot (-2x)$$

$$= -2x \cdot (2-x^2)^2$$

4c) $h = \sqrt{\cos(x)} = (\cos(x))^{0,5}$
 $h' = 0,5 \cdot (\cos(x))^{-0,5} \cdot (-\sin(x))$
 $= -0,5 \cdot \sin(x) \cdot (\cos(x))^{-0,5}$
 $= -0,5 \cdot \sin(x) \cdot \frac{1}{\sqrt{\cos(x)}}$

5. Visa med hjälp av formeln för dubbla vinkeln för sinus och kedjeregeln att primitiv funktion till $f = \sin(2x)$ är $F = \sin^2(x)$ (Ckl)

S "Prim. funktion" \Rightarrow Derivans F för f
 Börja därför med att derivera F :

$$F = \sin^2(x) = (\sin(x))^2 = (\text{...})^2$$

$$F' = [\text{kedjeregeln}] = 2 \cdot (\sin(x))' \cdot \cos(x) =$$

$$\left[\begin{array}{l} \text{Dubbla vinkel för sin} \\ \sin(2x) = 2\sin x \cdot \cos x \end{array} \right] = \sin(2x) = f$$

VSV.

7. För den sammansatta funktionen f gäller att $f'(x) = 48x \cdot (1 + (2x)^2)^3$. Bestäm funktionsuttrycket för f (Apl)

7) Kedjeregeln ska här tänkas "baklänges"
 dvs: $(\quad)^3$ måste innan derivering ha varit $(\quad)^4$. Skriv därför upp den och pröva derivera för att passa till ev. konstanter.
 Alltså: Testa f som $(1 + 2x)^4 = (1 + 4x^2)^4$
 Då blir $F' = 4 \cdot (1 + 4x^2)^3 \cdot 8x$
 $= 32x \cdot (1 + 4x^2)^3$
 Jämför med det givna $F' = 48x \cdot (1 + 4x^2)^3$
 Allt är samma utom konstanten:
 Alltså är riktiga $F = 1,5 \cdot (1 + 4x^2)^4$

För att "slutkonstanten" ska bli 48 och inte 32 jämför svaret med 1,5

6. Derivera (Apl)
 a) $f = \sin^2(\cos(x))$
 b) $g = \sqrt{1 - \sin^3(x^2)}$

6 a) $f = \sin^2(\cos(x)) = (\sin(\cos(x)))^2 = (\text{...})^2$
 $f' = 2 \cdot (\sin(\cos(x)))' \cdot \cos(\cos(x)) \cdot (-\sin(x))$
 $= -2 \cdot \sin(\cos(x)) \cdot \cos(\cos(x)) \cdot \sin(x)$

6 b) $g = \sqrt{1 - \sin^3(x^2)} = (\text{...})^{0,5}$
 $g' = 0,5 \cdot (1 - \sin^3(x^2))^{-0,5} \cdot (-3 \cdot \sin^2(x^2))' \cdot \cos(x^2) \cdot 2x$
 $= -3 \cdot x \cdot (1 - \sin^3(x^2))^{-0,5} \cdot \sin^2(x^2) \cdot \cos(x^2)$

8. För funktionerna f och g gäller följande värdetabeller: (Apl)

x	f(x)	f'(x)
1	2	1
2	3	1
3	3	2
4	1	2

x	g(x)	g'(x)
1	3	-2
2	2	-1
3	-1	0
4	2	1

Funktionen h definieras som $h(x) = f(g(x))$

Bestäm med hjälp av tabellerna värdet av $h'(1)$

8) Även om funktionsuttrycke saknas kan h' deriveras utifrån kedjeregeln:

$$h = f(g(x))$$

$$h' = f'(g(x)) \cdot g'(x)$$

För $h'(1)$ gäller således:

$$h'(1) = f'(g(1)) \cdot g'(1)$$

Enligt tabellerna gäller:

x	f(x)	f'(x)
1	2	1
2	3	1
3	3	2
4	1	2

x	g(x)	g'(x)
1	3	-2
2	2	-1
3	-1	0
4	2	1

$g(1) = 3$
 $g'(1) = -2$

Det ger $h'(1) = f(3) \cdot (-2)$
 och enligt tabellen är $f(3) = 2$
 Alltså $h'(1) = 2 \cdot (-2) = -4$